

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7102.

Lwów, poniedziałek, 23 czerwca 1924.

Rok XV.

Zwłok Matteottiego nie odnaleziono.

Socjaliści ukraińscy wypierają się komunistów.

30 TYSIECY NIESPODZIEWANYCH GOŚCI.

(Do artykułu na str. 6.)

Oświaty w Polsce redukować nie wolno!

Spółceństwo winno zaprotestować przeciw zapędom p. Moskalewskiego. — Kto bowiem oszczędza na oświacie ten pomnaża wydatki na kryminal. — Ale czy tę prostą prawdę pojmą kiedyś panowie warszawiści?!

Lwów, 21. czerwca.

Gdy organizm ludzki jest chory, trzeba szukać koniecznie przyczyny choroby, ustalić diagnozę, zacząć racjonalne leczenie. Podobnie ma się rzecz z organizmem państwowym. Polski organizm państwowy wskutek wadliwej gospodarki finansowej zaniemógł ciężko i dlatego okazała się potrzeba przeprowadzenia planu oszczędnościowego. Właściwym lekarzem stał się komisarz oszczędnościowy p. Moskalewski. Redukcje zdążają nie tylko w kierunku oszczędności, lecz również uzdrowienia aparatu administracyjnego i oczyszczenia go z sił, które przez swą indolencję wprowadzały tylko roztrój.

Niestety niezawsze podwładne organy przeprowadzały redukcję w duchu najbardziej dla państwa

korzystnym. Bardzo często odgrywały tu rolę względy natury osobistej, powiedzmy wyraźniej protekcyjne, ze szkodą dla samej sprawy. Redukowano niejednokrotnie ludzi młodych i energicznych, dobrze wyszkolonych, z pełnymi kwalifikacjami, a niejednokrotnie pozostawiano na stanowiskach niedoświadczonych, ich znajomych lub krewnych.

Stroną dodatnią redukcji była uzyskana oszczędność i możliwość doboru sił dla administracji państwowej, ujemną zaś stroną jej były bezplanowość i brak wyraźnych wytycznych, kto i w jakich warunkach może być redukowany. Nad głowami całego stanu urzędniczego zawisł groźny miecz Damoklesa w postaci § 116, który niejednej rodzinie urzędniczej złamał egzy-

stencję, może na całe życie.

Obecnie skalpel komisarza oszczędnościowego dotknął etatu szkolnego. Oczywiście, o ile chodzi o całą falangę różnych referentów ministerjalnych, wizytatorów tytularnych, którzy niczego nie wizytują, oraz zastępców inspektorów szkolnych w mniejszych powiatach, gdzie dawniej był tylko jeden inspektor szkolny, redukcja jest usprawiedliwioną. Lecz redukować przy naszym przysłowiowym analfabetyzmie w kraju etaty nauczycielskie, związać oddziały równorzędne a nawet całe szkoły z ogromnym mozołem zorganizowane, to już chyba nie racjonalna redukcja, podyktowana interesem państwa, lecz, jak wyraził się wybitny znawca szkolnictwa poseł Smulikowski „zabijanie wartości duchowych narodu”, to redukcja państwowości polskiej.

Przeszło dwa miliony dzieci w wieku szkolnym nieuczęszcza do szkół, gdyż ustawa o przymusie szkolnym nie jest wykonywaną, z tego w samej Warszawie a więc w stolicy państwa 40.000 dzieci pozostawione są wychowaniu ulicy. Czyż to nie konpromitujące obław

gospodarki ministerstwa oświaty? W Polsce, gdzie na 100 obywateli 53 nie umie czytać i pisać, redukcja nauczycieli jest ze stanowiska rozwoju poczucia państwowości polskiej zbrodnią wobec państwa i narodu.

Jedną z głównych przyczyn ogólnych niedomagań w państwie jest potęga ciemnoty. Jak w czasach saskich ogólna ciemnota doprowadziła do upadku moralnego obywateli Rzplitej, tak i w czasach powojennych obniżenie poziomu oświaty doprowadziło do zwężenia skali uczuć moralnych. Dlatego też było wielkiego reformatora szkolnictwa XVIII. stulecia Ks. Stan. Konarskiego „przez odrodzenie szkoły do odrodzenia narodu” jest dziś w wysokim stopniu aktualne.

Oszczędność na oświacie, to wydatek na kryminal, to cofanie się polskiej kultury i nakładanie niewolniczych pęt na duszę narodu. Rzecz charakterystyczna, ilustrująca dyletantyzm i ciągłe eksperymentatorstwo różnych pedagogów warszawskich, że dzieje się to właśnie w 150 letnią rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej.

Co za dziwna ironja! Przed 150 laty Kołłątaj, Piramowicz, Potocki, Małachowski pragnęli przez oświatę podnieść kraj z upadku, dziś spółcześni „reformatorzy” pragną uszczęśliwić Polskę redukcją oświaty. Zmienny kurs polityki szkolnej doprowadził niemal do zupełnej anarchii szkolnej, że na obszarze całego państwa nie znajdzie się 2 równorzędnych oddziałów danego typu szkoły o jednakowym planie naukowym i jednakowych podręcznikach szkolnych. Ciągłe eksperymenty, czynione na polskiej szkole, odbijają się fatalnie na wychowaniu młodego pokolenia, dlatego też niezadowolone społeczeństwa z obecnego ustroju szkolnego, które znajduje się w

5267 Żądajcie wszędzie tylko
Krem Fascinata!

ciągłem stadjum ognisto-płynnej maglawicy, jest powszechne.

Nie redukować nam potrzeba, lecz raczej nieustannie pomnażać etaty szkolne, by przez zwalczanie analfabetyzmu doprowadzić do uświadomienia szerokich mas, a temsamem wzmocnić w nich poczucie państwowości polskiej. Dlatego całe

społeczeństwo musi podnieść w obronie rozwoju polskiej szkoły i duchowej teźny moralnej i umysłowej przyszłych pokoleń gromkie veto przeciw zapędom p. Moskalewskiego i zawołać zgodnym chórem: „Oświaty w Polsce redukować nie wolno!”

Urzędowa Polska Agencja Telegraficzna rozesłała prasie komunikat, w którym twierdzi, jakoby powtórzone przez nas oświadczenie prez. Grabskiego, złożone wobec przedstawicieli przemysłu włókienniczego, o potrzebie zmniejszenia wytwórczości tego przemysłu — było zmyślone.

Otoż pozwalamy sobie stwierdzić, że komunikat urzędowej agencji jest conajmniej — ryzykowny! Oboj, wobec których p. Grabski wyraził się w ten sposób, złożyły relację dosłowną zainteresowanym przemysłowcom.

Do sprawy tej zresztą jeszcze wrócimy.

Zwłok Matteotti'ego nie odnaleziono.

TAKŻE D'ANUNZIO MA DOŚĆ FASZYSTÓW.

FINZI PROSI O SAD HONOROWY.

Rzym 21. czerwca. (Tel. G. P.) Dimisjonowany minister Finzi wystosował do przewodniczącego parlamentu list, w którym prosi o wyznaczenie sądu honorowego złożonego z przedstawicieli całego parlamentu dla zbadania jego działalności politycznej. Jednocześnie w liście podkreśla, że pozostaje nadal wiernym Mussolinemu i faszystowemu.

MUSSOLINI PRZEDSTAWI SYTUACJĘ POLITYCZNĄ.

Rzym, 21. czerwca. (Tel. G. P.) W poniedziałek 23 bm. odbędzie się posiedzenie rady ministrów, na którym Mussolini zobrazuje obecną sytuację polityczną oraz zapozna radę ministrów z głównymi linjami swego przemówienia, które nazajutrz wygłosi w senacie. Na tem posiedzeniu minister Stefani przedstawi w dłuższym przemówieniu sytuację finansową. Na dzień 29. bm. Mussolini zwołał posiedzenie większości parlamentu, które odbędzie się pod jego przewodnictwem.

ZMIANY W URZĘDACH.

Rzym, 21. czerwca. (Tel. G. P.) „Messagero” wyraża zadowolenie z nowego ducha pracy wprowadzonego do ministerstwa spraw wewn. przez Federzoni'ego, przy czem zauważa, że we wszystkich urzędach wprowadzono zmiany personalne tak, że usunięto nawet dawnych woźnych i gońców i prawie nic z pierwotnej organizacji tego ministerstwa nie pozostało.

NIUCZCIWE ZAROBKI WYBITNYCH FASZYSTÓW.

Rzym, 21 czerwca. (Tel. G. P.) Omawiając tło, na którym została popełniona zbrodnia na osobie p. Matteotti'ego „Messagero” zauważa, że nieuczciwe zarobki niektórych ludzi, zajmujących wybitne stanowiska w sferach faszystowskich były ogólnie znane. Te fakty łącznie z wiadomościami o gwałtach, które trwały zwłaszcza na prowincji, mimo nawoływań i nakazów przewodców faszystów a specjalnie przez Mussolini'ego doprowadziły do zmniejszenia szacunku dla faszystów wśród społeczeństwa. Szacunek ten jednak trwa nadal o ile chodzi o osobę Mussolini'ego.

„Il Monde” stwierdza, że opozycja niema bynajmniej zamiaru dać

do obalenia rządu, ani też sięgać po władzę, żąda jednak możliwych warunków pracy parlamentarnej dla posłów opozycji. Opozycja nie może niestety przejść nad zbrodnią dokonaną na osobie Matteotti'ego jak by nad jakimś dramatem w teatrze, o którym się natychmiast zapomina po wyjściu z teatru. Żąda jednak dla siebie warunków pracy gwarantujących swobodę wykonywania mandatu.

D'ANUNZIO MA DOŚĆ FASZYSTÓW.

Praga, 21. czerwca. (Tel. G. P.) Dzienniki donoszą z Rzymu, jakoby

Trzeba czuwać nad rozbrojeniem Niemiec.

TAK OŚWIADCZYŁ HERRIOT.

WIELKA ENTENTA ZOSTANIE WZMOCNIONA.

Paryż, 21. czerwca. (Tel. G. P.) Herriot przyjął dziś dziennikarzy angielskich i amerykańskich, wobec których wyraził zadowolenie z powodu swego wyjazdu do Anglii. Premier podkreślił, że żywi sympatię dla rządu i narodu angielskiego jest przekonany, że dojdzie do porozumienia z Mac Donaldem. W końcu zaznaczył Herriot, że spodziewa się wzmocnienia Entente cordial.

PAKT GWARANCYJNY MA BYĆ ZASTĄPIONY „INNYMI ŚRODKAMI”.

Paryż, 21. czerwca. (Tel. G. P.) Wedle „Petit Parisien” w czasie

Na wyjazd do kąpiel! Sukienka dz. eoinna zł. 5.— Błuzka markizetowa zł. 8.— Sukienka praktyczna zł. 14.— Sukienka markizetowa zł. 30.— Błuzka crepdechlinowa zł. 31.— Ubranko dziecięce zł. 6.— Faruszek dziecięcy zł. 2 gr. 50. — Kostjomy, suknie, jumpery, katanki, kamizelki z wełnianego trykotu, szlafroci, suknie domowe z różnych materiałów, fasony nigdzie nie widziane.

Lwów,
Jagiellońska 11 A

D. EISENBERG

Lwów,
Jagiellońska 11 A

d'Anunzio zrezygnował ze stanowiska kierownika związku faszystów marynarzy, co miało wywołać w łonie partii wielkie wrażenie. Komitet związku miał oświadczyć, że solidaryzuje się ze stanowiskiem zajętem przez d'Anunzia i podał się również do dymisji.

Prasa donosi również z Rzymu, że wydano między innymi rozkaz aresztowania Freddi'ego, który jest wysoką osobistością wśród faszystów rzymskich.

ZWŁOK MATTEOTTI'EGO NIE ODNALEZIONO.

Rzym, 21 czerwca. (Tel. G. P.) Zwłoki Matteotti'ego nie zostały dotychczas odnalezione. Aresztowani pod zarzutem udziału w zbrodni przesłuchani są codziennie dwukrotnie. Dumini odmawia zeznań, grożąc, że jeżeli zacznie mówić, to wtenczas usłyszy się wiele rzeczy. Filipelli podaje, że wiedział o zamiarze porwania Matteotti'ego od szofera Rossi'ego. O planie morderstwa wcale nie wiedział, a gdy wieczorem w dniu dokonania morderstwa Dumini przyniósł mu o tem wiadomość, Filipelli zemdliał z przerażenia.

Stanowisko P. S. L. wobec parcelacji i osadnictwa.

Warszawa, 21. czerwca. (X) Zarząd klubu PSL Piast na wczorajszym posiedzeniu stwierdził, iż poprawki przedstawione przez rząd do projektów noweli o parcelacji i osadnictwie nie odpowiadają intencjom klubu.

MIEDZYNARODOWY ZJAZD MIAST W AMSTERDAMIE.

(Telefonem od nasz. korespondenta.) Warszawa, 21 czerwca. (X) Delegat magistratu warszawskiego wyjeżdża w pierwszych dniach lipca do Amsterdamu celem reprezentowania Warszawy na międzynarodowym zjeździe miast.

ZACZYNAMY ZNOWU OSZCZĘDZAĆ.

(Telefonem od naszego korespon.) Warszawa, 21. czerwca. (X) Oszczędności w naszych instytucjach państwowych zwiększają się mimo ciężkiego położenia klas pracujących. Wkładki oszczędności w PKO. wynosiły 1,750 tys., z końcem maja wzrosły do 2,112 tys. złotych, a w czerwcu wkładki oszczędnościowe dzienne wyniosły 20 tys. zł., podczas gdy w maju dzienna suma wynosiła najwyżej 11 tys. złotych.

Z SOWIETAMI TRUDNO POROZUMIEĆ SIĘ.

(Telefonem od naszego koresp.) Warszawa, 21 czerwca. (X) Dowiaduję się, że odwołanie nadzwyczajnego posła i pełnomocnego min. Rzpłtej w Moskwie p. Darowskiego jest faktem dokonany. P. Darowski wraca w najbliższym czasie do Warszawy i obejmuje z powrotem stanowisko min. prac i opieki społecznej. Dotychczasowy kierownik podsekretarz stanu Simon zatrzymuje kierownictwo resortu do chwili przybycia p. Darowskiego.

CENA WIZY.

Warszawa, 21. czerwca. (X) Min. Spraw Wewn. zawiadamia, iż za wizę powrotną jednorazową należy pobierać 5 złotych, a nie 10 franków złotych, jak dotychczas żądano.

NATURALNA WODA STOŁOWA „DEWAJTIS” (a la Gieshübler) dostarcza Zarząd dóbr Pacyków, poczta Stanisławów. 3790 Zastępca na Lwów: ROBERT GREBEL, Lwów, Asnyka 3. Tel. 583.

ŹRÓDŁO NIETYCZNEJ WESOŁOŚCI. 5269

PREMIERA słynnej komedji w 6 wielkich aktach p. t.:

„NA GORĄCYM UCZYNKU”

MARYSIEŃKA 22 6 1924 KOPERNIK

Wspaniały dramat reżyserji słynnego D. W. GRIFFITHA w 7-miu aktach z życia wykołobieńców.

7-dniu WROGÓW MILJARDERA dramat p. t.:

STRZEŻ SIĘ PRZYJACIOŁ

UWAGA: Przez sezon letni CENY MIEJSC ZNIŻONE.

Przedstawienia o 8-iej będą się odbywać w piątki od godz. 8-30, sobota i niedziela od g. 4-iej.

Nie wyjeżdżać

bez Lornetki i szkieł ochronnych.

Najlepsze i najtańsze poleca F-ma

SCHALL i EICHLER

Lwów, pl. Marjacki 7 pod kawiarnią „de la Paix”.

Równe prawa, ale też i równe obowiązki.

TAK OŚWIADCZYŁ POD ADRESEM MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH REFERENT GENERALNY PRELIMINARZA BUDŻETOWEGO M. S. WEWN. POSEŁ RUSINEK.

Z tem oświadczeniem zolidaryzował się cały Sejm.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. czerwca. Na dziesiątym posiedzeniu Sejmu zakończona została dyskusja szczegółowa nad preliminarzem budżetowym min. spraw wewn., poczem Izba przeszła do omawiania szczegółowego preliminarza min. skarbu. Głosowanie nad preliminarzem min. spraw wewn. odłożono do wtorku.

W dniu dzisiejszym przemawiali przedstawiciele mniejszości narodowych, którzy wystąpili z szeregiem skarg, przyczem poszczególne zarzuty, względnie niedomagania generalizowali w stosunku do całej administracji państwowej.

Pierwszy przemawiał poseł Chrućki (klub ukr.), następnie poseł Kronig (soc. niem.), który skarżył się na nadużycia w stosunku do ludności niemieckiej, następnie poseł Prager (PPS.) poddał krytyce działalność policji państwowej. Wszyscy trzej mówcy oświadczyli się przeciw preliminarzowi budżetowemu min. spraw wewn.

Następnie przemawiał poseł ks. Wyřebowski (Ch. N.), który wytąpił przeciw bezładowi organów min. spraw wewn. na Kresach, podkreślając, iż jedną z przyczyn tego są częste zmiany w resorcie spraw wewn. Dotychczas mieliśmy 19 ministrów spr. wewn., a każdy z nich mógł rządzić ledwie 4 miesiące.

Następnie zabrał głos prezes NPR, poseł Popiel, który uskarżał się na mianowanie wojewody poznańskiego Bnińskiego. Co do sprawy mniejszości narodowych, to poseł Popiel stwierdza, że posłowie mniejszości narodowych nie pomogą żadnej okazji, by ogólnym niedomaganiom administracji nadać specjalne zabarwienie. Poseł Popiel występuje w obronie byłego wojewody pomorskiego Brejskiego, którego Niemcy oskarżali o działalność antyniemiecką na jego stanowisku i przypomina, że wojewoda Brejski

musiał przeprowadzać pewne zarządzenia administracyjne w stosunku do związku niemieckiego, oraz do innych towarzystw niemieckich, które w odległości 1 km. od granicy niemieckiej usiłowały dokonywać popisy gimnastyczne. Nie wystarczają nam zapewnienia lojalności, składane ze strony przedstawicieli mniejszości narodowych, lecz potrzebujemy faktów, któreby świadczyły rzeczywiście, że mniejszości przyznają się do obywatelstwa polskiego.

Następnie przemawiał poseł Biegoński (Ch. D.), który przypominał nadużycia Niemców w Państwie polskim.

Poseł Rusinek (PSL) sprawozdawca preliminarza budżetowego min. spraw wewn. zabrał ostatni głos i odpowiadał na główne zarzuty stawiane ministerstwu, zwłaszcza co do złego wyboru ludzi, biurokratyzmu, samowoli, nieodpowiedniego zachowania się policji państwowej. Poseł Rusinek przyznaje, że zarzuty w pewnej mierze są słuszne, ale podkreśla, że generalizować ich nie można. Specjalnie zajmuje się mowca nadużyciami policji państwowej i stwierdza, że ministerstwo czyni wszystko, co w jego mocy, by nadużycia tego rodzaju tępić. Co do zarzutu mniejszości narodowych zaznacza, że nadużycia wydarzają się również i w czysto polskich okolicach pań-

stwa.

Przedstawiciel klubu niemieckiego — mówił dalej sprawozdawca — oświadcza, że Niemcy w Polsce chcą być lojalnymi obywatelami, równocześnie zaś uśmiecha się, że Izba przeciw temu protestowała. Dopóki będzie istniał tego rodzaju stosunek wzajemnego zaufania między większością a mniejszością w państwie, to do podobnych deklaracji nie można przywiązywać poważnego znaczenia.

Poseł Jeremicz z klubu białoruskiego — ciągnie dalej poseł Rusinek — powiedział dosłownie: „Będziemy brać co się nam należy“.

Jeśli panowie tak mówią, to przecież nawet nie można reagować, ażeby zmienić system administracji, panowie utrudniają sprawę tego rodzaju postępowaniem. Wy jesteście przedstawicielami skrajnego nacjonalizmu, a od wszystkich stronnictw polskich domagacie się liberalizmu. Przeciwno Polsce występujecie z zarzutami imperjalizmu przeznaczonego dla zagranicy, a równocześnie zarzucać państwu brak programu. Wiadomym jest, że została utworzona specjalna komisja naprawy stosunków na Kresach. Przedstawiciele mniejszości nie mogą brać udziału w tego rodzaju pracach administracyjnych, dopóki wygłaszają takie zdania, jakie przed chwilą wygłoszono. Wszyscy przedstawiciele mniejszości powoływali się na to, że sprawa mniejszości jest międzynarodowa i tem właśnie wyróżniają się obywatele mniejszości od obywateli polskich. Każde państwo musi dbać o to, by nie zezwolić na zakładanie pod swoje podwójny min. wybuchowych.

Poseł Rusinek mówi: Macie prawo domagać się zmian administracyjnych, ale my mamy obowiązek apelować do was, abyście zmienili

swój stosunek do państwa.

Spokojne, rzeczowe przemówienie posła Rusinka zostało przyjęte kucznymi oklaskami na ławach wszystkich polskich stronnictw Izby.

Następnie przemawiał poseł Łypacewicz (Wyzw.), który w 2 godzinnym referacie wypowiedział Sejmowi to, co już jest wydrukowane w preliminarzu budżetowym.

Biskupi francuscy opuszczają Polskę 28. b. m.

Warszawa, 21 czerwca. (Tel. G. P.) Wczoraj o godzinie 23 zgromadziły się tłumy ludzi na dworcu centralnym, aby pożegnać odjeżdżających do Poznania biskupów francuskich. Wznoszono okrzyki na cześć biskupów, na które odpowiedział kardynał Dubois, dziękując za gorące przyjęcie, jakiego doznali biskupi francuscy w Polsce. Ks. kardynał zakończył swe przemówienie okrzykiem „Niech żyje Polska“. Na dworcu jawili się przedstawiciele duchowieństwa z kardynałem Kąkowskim, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, organizacji i polselstwa francuskiego. W chwili odjazdu pociągu orkiestra zaintonowała hymn francuski. Biskupi francuscy udali się do Poznania, a stamtąd do Katowic, opuszczają Polskę 28 bm.

Poznań, 21 czerwca. (Tel. G. P.) Dziś rano przybyli tu z Warszawy czelebiskupi francuscy z kard. Dubois na czele. Gościom towarzyszył w drodze z Warszawy ks. poseł Kubik. Na dworcu powitał przybyłych gości ks. kardynał Dalbor, a w imieniu wojewody radca Szczaniecki szabelan papieski. Z dworca udali się goście do Zamku, gdzie zamieszkalili. Biskupi francuscy odprawili wsze w kaplicy zamkowej, poczem składali wizyty i zwiedzali osobliwości miasta. Od godziny 12 do 15 podejmował gości kardynał Dalbor

NADESLANE.

Za oddanie ostatniej usługi mężowi memu inż. Janowi Wolakowi st. radcy kolejowemu, dziękuję serdecznie przede wszystkim P. T. Członkom Dykcji Kolejowej, Kołgom, Przyjaciółtom i Znajomym.
5247 ZONA.

TANI TYDZIEŃ KRAWATÓW

w magazynie mój „THE GENTLEMAN“ plac Halicki 12
od najskromniejszych do najwytworniejszych, tylko z najlepszych materiałów.
Wystarczy zadać sobie trudu i obejrzeć wystawę krawatów tej solidnej firmy

CYRK A. KORNACKI. Zmiana programu i repertuaru. 10 nowych atrakcyj. — Nowa trefura koni. W niedzielę 2 przedstawienia: popołudniowe i wieczorne — Geny znacznie niższe. 5268

ARMAND SILXESTRE.

Bulion pana pułkownika.

(Dokończenie.)

I biedny Agenor-Polikarp ubierał się spiesznie swą brązową zarzutkę, chowając dyskretnie w jej fałdach ów nicoceniony instrument, którego zastosowanie znali jeszcze nasi ojcowie i dziadowie, — przed wynalezieniem rozmaitych „Purgenów“ i pigulek przeczyszczających. Bo pani pułkownikowa nie uznawała po prostu tych wszystkich „wymysłów“ — uważała, że nie może być nic lepszego nad odpowiednią dawkę letniej wody, zaaplikowaną zręcznie ręką młodego a dyskretnego chłopaka...

Po odbytych zabiegach schodził Agenor-Polikarp powoli po schodach, dumając melancholijnie o swym marnym losie. Nagle doleciał go zapach wonnego rosołu. Przechodził właś-

nie koło kuchni, postyszał skwiercze nie pieczonych właśnie na świeżem maselku kaczek — poczuł rozkoszną woń gotującego się rosołu. Biedny Agenor, który nigdy nie mógł się najeść do syta, — nie mógł się oprzeć pokusie — wsunął cichutko nos do kuchni. O dziwo! — kuchnia była chwilowo zupełnie pusta — a na blasze stał olbrzymi garnek, pełen gotującego się, rozkosznego rosołu! Tego było za nadto, — nawet dla filozofa! Agenor-Polikarp bez namysłu wydobyl z pod zarzutki ów sławny instrument, obecnie już opróżniony, — zanurzył go końcem w garnku i ciągnąc powoli za rączkę napełnił go momentalnie przepyszny bulionem.

Poczem — postyszawszy jakieś głosy — ukrył szybko swą zdobycz pod zarzutkę i wziął nogi za pas.

*

Przed apteką ujrzał zbiegowisko; z wielkim trudem udało mu się przecisnąć przez tłum ludzi i dostać do środka. I, o zgrozo! cóż tam uj-

rzął?! Oto na kanapie leży pułkownik Frisevent — nieprzytomny zupełnie, — a pan prefekt naprożno sili się go otrzeźwić. Biedny pułkownik zetknął się niespodziewanie na ulicy z ogromnym jakimś czarnym kotem — i naturalnie zemdlął!

— Prędko — filiżankę mocnego, gorącego bulionu! komenderuje lekarz-majur.

— Niestety — nie mam ani kropek! — odpowiada aptekarz. — Mamy dziś zupełną grochową na obiad.

— Filiżankę bulionu! powtarza niecierpliwie lekarz za nic nie rękę!

— Słyszysz to Agenor-Polikarp. Względny luzkości biorą górę nad jego łakomstwem i głodem. Biegnie do laboratorium — wyciąga ów cenny instrument i napełnia filiżankę doskonałym, gorącym bulionem.

Sam zapach bulionu otrzeźwił już pułkownika; wypił pełną filiżankę i zażądał drugiej. I Agenor biegnie z powrotem do laboratorium,

skąd po chwili wraca z drugą filiżanką aromatycznego bulionu, — opróżniwszy niestety doszczętnie swój oryginalny rezerwoar. A aptekarz, prefekt i lekarz patrzają zdumieni, nie mogąc nic zrozumieć...

Pułkownik przyszedł wkrótce do siebie, — a dziękując aptekarzowi za uratowanie mu życia, wynagrodził go hojnie za owe skuteczne lekarstwo. Najgorzej jednak wyszedł na tem Agenor-Polikarp. Mimo energicznych nalegań swego pryncypała nie chciał stanowczo powiedzieć, skąd wziął ów bulion, — skutkiem czego ostatecznie stracił posadę!

— Ach, cóż za przepyszny bulion robi ten aptekarz! — opowiadał pułkownik swej małżonce, po powrocie do hotelu. Jestem pewny, że ty sama nawet nie potrafiłabyś takiego zrobić!

Tak to mówił pułkownik Frisevent, ten sam, co obiad jadał w re-kawiczkach — i nigdyby nie pił nawet wody dwa razy z jednej szklanki!...

Jak dokonano wyboru Doumergue'a prezydentem Francji.

Pamiętny 13 czerwca 1924 — Gaston Doumergue wybrany prezydentem Francji. — „Marsyljanka“ i „Międzynarodówka“.

Paryż, w czerwcu.

13. czerwca 1924. Pamiętna data. W Wersalu pod bokiem kipiącego życia Paryża odbywa się epokowa dla Francji chwila, wybór prezydenta Republiki. Dzień pełny, co chwila z otwianego nieba padają gęste krople deszczu. Park wersalski zamknięty przez policję pieszą i konną, oraz wojsko. Nie wpuszczają nikogo, kto nie jest zaopatrzony w kartę wstępu. Wszystkiego wydano 700 sztuk, gdy zapotrzebowanie wynosiło kilka tysięcy.

Z trudem, z grupką amerykańskich dziennikarzy, pokazując przepustki wchodzimy do środka przez żelazną bramę. Po lewej i prawej stronie pałacu szeregi samochodów.

Przez wspaniałe schody i galerię dostajemy się do wnętrza. Otrzymujemy salę. Miejsca zajęte przez posłów i senatorów. Lekki gwar panujący na sali ucisza się momentalnie. Na salę wchodzi p. Gaston Doumergue w otoczeniu pp. Bonet Maury i Eugene Pierre, generalnych sekretarzy Senatu i zajmuje miejsce w fotelu prezydjalnym. Lekkim uśmiechem i skinieniem ręki wita zgromadzonych, ucinając do reszty szmery i szepty.

P. G. Doumergue podnosi się z fotelu i odczytuje dekret o zwolnieniu Zgromadzenia Narodowego. „Ponieważ prezydent A. Millerand zgłosił dymisję ze stanowiska Prezydenta Republiki... a prawo ustanawia wybór prezydenta na lat siem... itd. itd. (na prawicy głosy: „ach, ach“, które przewodniczący ucisza podniesieniem ręki).

Głosowanie odbywa się za pomocą kartek zaopatrzonych nazwiskiem kandydata, rzuconych do urny, na trybunie.

Na galerji dla publiczności wesołe twarze Paryżanek szukających na sali swoich znajomych. Wymiana ukłonów i wzajemne potrząsanie rękami na znak powitania.

Pierwszy podchodzi do urny Inizan, deputowany bretoński, za nim (jak mnie informują) idą

pp. Naginot, Painleve, Pinard, Poincare, Briand, Cherson, Francois Marsal, Herriot, aplaudowani przez swych sympatyków i zwolenników paryjskich. Dal j pp. Malvy i Marty, witani z entuzjazmem, za nimi p. Leon Bourgeois, podtrzymujący przez dwóch przyjaciół. Po wzięciu kartki do urny podchodzi p. Bourgeois do p. Doumergue'a i ściska mu serdecznie dłoń.

Na dźwięk swego nazwiska wymówionego przy urnie p. Doumergue uśmiecha się do swoich przyjaciół.

Siatynjum otwarte o godz. 2 m. n. 5 zamyka się po dwóch godzinach. Godzina 4 min. 5 skrutynjum zamknięte. Nazwisko p. Doumergue'a przechodzi z ust do ust. Wreszcie o godzinie 4:45 na fotelu prezydjalnym zasiada p. Bieuvener-Martin, wiceprezydent Zgromadzenia Narodowego. Deputowani i senatorowie zajmują pospiesznie swe miejsca.

P. Bieuvener-Martin podnosi się. Lewica wita go owacyjnie.

— Oto rezultat wyborów, do-

chodzi głos p. B. Martina, liczba głosujących 860, kartek białych oddano 8, liczba głosów oddanych 853, absolutna większość 427.. wybrany został..

Deputowani lewicy, prawicy i centrum wstają.

— ..Wybrany został.. p. Gaston Doumergue 515 głosami.

Huragan oklasków zrywa się z ław deputowanych. Okrzyki „Niech żyje Republika“, „Niech żyje Konstytucja“ brzmią ze wszystkich stron. Na ławach lewicy hałas wśród deputowanych socjalistycznych i wołania: „Niech żyje socjalizm. Żądamy amnestji.“

Słowa te toną w dźwiękach Marsyljanki intonowanej przez posłów z Alzacji i Lotaryngji. Jan B. Martin chce uciszyć śpiew. Nie udaje mu się. Deputowani śpiewają do końca. Nagle na skrajnej lewicy komuniści i socjaliści intonują „Międzynarodówkę“. Robi się hałas i zamieszanie nie do opisania.

W tym rozgwarze oznajmia p. B. Martin, że p. Painleve otrzymał 309 głosów, p. Camelinat członek komuny w r. 1871 otrzymał 21 głosów, zaś 8 kartek oddano białych.

Sala powoli się wypróżnia. Publiczność wychodzi pierwsza, za nią zaś śpiewający posłowie. Przez lat siedm sala kongresu będzie znowu gościła w swych ścianach tylko turystów, oprowadzanych przez przewodników.

Aleksander Z.

Socjaliści ukraińscy wyprzedzają się komunistów.

Umożliwi to legalizację tego stronnictwa.

Lwów, 21 czerwca.

(W.) W sprawie rokowań przedstawicieli ukraińskiego klubu socjalistycznego z reprezentantami rządu co do reaktywowania działalności U. P. S. D. dowiadujemy się że konferencja taka doszła do skutku z inicjatywy przedstawicieli U. P. S. D. Z ramienia rządu brali w niej udział wicemin. spraw wewnętrznych Dutkiewicz i dyrektor departamentu M. S. Wewn. Pilecki.

Jakkolwiek konferencja nie dała konkretnych wyników, gdyż delegacji U. P. S. D. posłowie Wojtuś i Skrypa oświadczyli, iż nie mają odpowiednich pełnomocnictw do przyjęcia waru ków rządu, po-

stulaty U. P. S. D. zawarte w memorandum, są dalej rozpatrywane przez rząd.

W kołach U. P. S. D. panuje przekonanie, że w krótkim już czasie przyjdzie do całkowitego porozumienia, zarząd partji odnowi swoją działalność, a nawet oczekiwane jest uzyskanie pozwolenia na ponowne wydawanie organu partyjnego „Wpered“.

Równocześnie dowiadujemy się że w środę 18 bm. wypuszczono z lwowskiego aresztu śledczego aresztowanych przed kilku miesiącami członków U. P. S. D. redaktorów „Wperedu“ Antoniego Czernieckiego, Stefana Rudyka i Eljasza

Wojna i połączone z nią trudności w uzyskaniu surowców, straty w urządzeniach fabrycznych i materiałach, spowodowały jako konieczne następstwo zastój w tak wspaniale prosperującym przedsiębiorstwie.

Zdołało ono niemniej okres ten przetrwać szczęśliwie i wyść obronną ręką ze wszystkich ciężkich terminów. Z ustaniem wojny zaś następuje nowa ożywiona działalność. Zwiększając stopniowo swój kapitał akcyjny, Towarzystwo przystąpiło z całą energią do szeregu koniecznych inwestycji. Zbudowano nowe stajnie, garaże na auta i powozy, nowe spichlerze, konstrukcji żelbetu nowej (nowości) objętości 350 wagonów, fabrykę sztucznego lodu z produkcją 2 wagonów dziennie, automatyczną flaszkołnię z produkcją 2 tys. flaszek w godzinie, własne warsztaty mechaniczne, odlewnie, tokarnie. W projekcie jest fabryka szpuntów i korków. Hala maszyn została przebudowana i rozszerzona o sprawności 1820 koni moto-

rowych. Personal robotniczy i urzędniczy wynosi przeszło 500 ludzi. Rozpoczęto budowę domu robotniczego, gdzie będą urządzone łazienki, kuchnia do odbrzwania obiadów i poczekalnia. Miara znaczenia przedsiębiorstwa dla naszego gospodarstwa społecznego niechaj będą cyfry: Miesięczny obrót kasowy idzie w biliony. Robocizna kosztuje tygodniowo około 40 miliardów, akcyza rządowa i miejska dziennie około 14 miliardów. Kapitał akcyjny wynosi 400 milionów w akcjach po 1000 mkp. Ostatnia dywidenda 20.000 Mkp. od akcji. Bilans ostatni, zawiera następujące pozycje, które akcjonariuszom warto zapamiętać, aby nie obawiali się, o ile to dotyczy Browarów, obecnej baissy na akcje: Wartość gruntów 1) jedna marka, budynków M. 1., urządzeń maszynowych m. 1., realności w Drohobyczu M. 1. inwentarz flaszkowy M. 1.

Jeśli tak wartościowe objekty mogą nie być zupełnie brane w rachubę, to jest to dowodem niechy-

Kalatyńskiego.

Podobno sfery rządowe uznały w tej sprawie za miarodajną ogłoszoną niedawno w jednym z dzienników ruskich, deklarację Dra Lwa Hankiewicza o której stwierd il że U. P. S. D. nie jest partją komunistyczną, gdyż nie przyjęła dotychczas 21 tez Internacjonalu komunistycznego, nie zmieniła swej nazwy i nie należy dotychczas do III. Międzynarodówki, chociaż na swej konferencji w r. 1921 uchwaliła wystąpienie z II. Międzynarodówki.

Co do rezolucji powziętych na zjeździe partyjnym 18 marca 1923 które miały rzekomo dać powód do represji rządowych i których rewizji domagali się przedstawiciele rządu stwierdza dr. H. że niema w nich ani słowa o przynależności do III. Międzynarodówki i partji komunistycznej, natomiast podkreślono w nich dobitnie ideę jednoczenia wszystkich ziem ukraińskich.

Dr. Hankiewicz podaje dalej że na zjeździe tym, partja rozszerzyła teren działalności swojej i to tylko wskutek zmiany stosunków terytorjalnych. Dawną swoją nazwę „Ukraińska socjalno-demokratyczna partja Galicji i Bukowiny“, przemianowano na „Ukraińska socjalno-demokratyczna partja Galicji wschodniej, Wołynia, Chełmszczyzny, Polесьia i Podlasia.“

Subskrypcje na dom techników.

1. P. Dr. Jan Lubaczewski, sekretarz Ziemi na zaproszenie p. Dr. Jerzego Laszcza zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza p. Dr. Mariana Kalkickiego, adwokata przy ul. Halińskiej 21 i p. Dr. Kajetana Stronskiego, adwokata przy ul. Pańskiej, 2. do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

2. P. Mikołaj Krasucki na zaproszenie p. inż. Ebenbergera zakupił udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. dyr. Józefa Stońskiego Zybkiewicza 48 i p. Władysława Kananke Zybkiewicza 48 do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

3. P. St. Accora urz. Pol. Banku Przem. na zaproszenie p. Bronisława Błaszczuka zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. Józefa Bialikiewicza dyr. Banku Gospodarstwa Krajowego Sykstuska 64 i p. Dr. Ignacego Kretza adw. kraj. ul. Akademicka 12 do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

Z naszego przemysłu i handlu.

Lwowskie Browary Akc.

Wszeregu poważnych polskich placówek przemysłowych poczesne miejsce zajmuje Lwowskie Towarzystwo akcyjne Browarów, które w roku zeszłym obchodziło 25-cio lecie swego istnienia. Towarzystwo to powstało ze zlania się 5 browarów lwowskich, które zwalczały się zawzięta konkurencją, produkując marne piwo, nie znajdujące przyępu do przyzwoitych lokali. Celem nowego Towarzystwa było likwidować liche fabryczki, a w miejsce ich stworzyć jedną wielką fabrykę wyposażoną we wszelkie najnowsze postępowe urządzenia techniczne. Te ciężka i wieloletnia praca ukończono tuż przed wybuchem wojny i wtedy zaczęto już skutecznie rugować obce piwa we Lwowie i wyrabiać sobie markę, która umożliwiła produkcję 250.000 hektolitrow.

bnym wielkiej aktywności i solidnych podstaw przedsiębiorstwa.

Drugim bezwzględnie pewnym czynnikiem powodzenia przedsiębiorstwa jest pierwszorzędną jakość produktów. Piwo lwowskie wyrobiło już sobie najlepszą markę w całej Polsce. Dzisiaj Lwowianin, piąc piwo w Warszawie lub Poznaniu krzywi się nie tylko na cenę, ale i na jakość, a na odwrot Warszawa i Poznańscy zwracają się do naszego specjału Gambriusa.

To też wątpić nie należy, że gdy będą skompletowane potrzebne do wzmoczenia produkcji urządzenia, to browary lwowskie, które dotychczas mogą zaopatrywać tylko najbliższy Wschód, rozwiną swoją ekspansję także na Zachód i północ. — Zauważyć zaś należy, że już obecnie piwo lwowskie przyjęło się w Krakowie, gdzie cieszy się wielkim wzięciem a jako jego najlepsza pochwała może posłużyć nadana mu tam nazwa „polskiego pitznera“.

Z Iwonicza.

(Od naszego korespondenta).

W cichym zakątku na Podkarpaciu niedaleko uroczej przełęczy Dukimskiej biją źródła ożywcze, znane już niejednemu pokoleniu nie tylko naszego narodu, ale też i innych, mieszkających nawet daleko poza granicami Rzeczypospolitej — jest to Iwonicz.

Kto przez szereg lat z bliska przyglądał się chorą, przyjeżdżającym do tego miejsca kąpielowemu i widział, jakie wprost cudowne skutki wody iwoniczkiej wywołują u ciężko nawet chorych, ten musi przyznać, że nie istnieją lepsze środki na radykalne leczenie rozmaitych chorób jak właśnie źródła zdrojowe Iwonicza.

Kuracjusz ma tu komfort, spokój, rozrywki, a przede wszystkim spacerów w uroczych parkach i lasach iwoniczkich. Znaleźć tu można liczne pamiątki po Polu i Belzie, którzy szukali natchnienia. Hotele i pensjonaty zapewniają kuracjom wygodę i zdrowe mieszkanie i znakomite odżywianie się. Na szczególną uwagę zasługują pensjonat „Dziecko“, który wziął sobie za zadanie otaczać jaknajtroskliwszą opieką dzieci, przybywające tu bez rodziców. Pensjonat ten jest wzorowo urządzony i nie dziwnego, że garnie się tu młodzież. Kto z rodziców wyjechać nie może, a chce, aby dziecko leczyło się, może je śmiało poruczyć temu pensjonatowi. Kierownictwo zakładu spoczywa w roku rozmiłowanego w dzieciach pedagoga.

Frekwencja tegoroczna w Iwoniczu jest mimo szalonej stagnacji bardzo liczna. Wśród obecnych kuracjuszy zauważyć można wielu Węgrów, Czechów, Rosjan i innych.

Wycieczki do Odrzykonja (ruiny zamku, znane z opisu Goszczyńskiego „Król zamczyska“). Rymana, Dukli i in. miejscowości, dają dużo emocji.

Do miłych wycieczek pieszych należy źródło z którego głośno wtryska woda, połączona z gazami ziemnymi, które za łada dotknięciem zapalką wybuchają jasnym płomieniem. Źródło to nazywają „Belkotka“, o którym Pol tak się wyraża.

W cieniu tych lasów, coś tam
(szmerze, słodko
Dziś jak przed wieki witasz nas
(Belkotko!
O jak natchnienie przez duszę
(przepływał
Czysty płomień z tych nurtów
(dobywa
A czcąc przejęci nad źródłami
(Twemi
Wielbimy Boga w cudach naszej
(ziemi,
Bo ogień święty i szmer źródła
(rzewny,
Co tajemniczo z pod ziemi wy-
(chodzi,
Jest temu życiu serc naszych
(pokrewny,
Co się z płomieni i też cichych
(rodzi.
Kuracjusz.

NADESŁANE.

Dr. Ignacy Better

odczytuje jak w latach ubiegłych
w KRYNICY — willa „Krakus“.

4619

Zastój gospodarczy na Pokuciu.

(Od naszego korespondenta.)

Kołomyja, w czerwcu.

Dnia 10. bm. odbyło się w sali Rady miejskiej posiedzenie przemysłowców w obecności starosty dra Czesława Pawlikowskiego, naczelnika inspektoratu skarbowego Gustawa Liebarta i dyrektorów banków, w sprawie obecnego ciężkiego położenia przemysłu w tut. powiecie.

Zobranie zagał inż. B. Biskupski, poczem wygłosił on wyczerpujący referat o stanie przemysłu w tut. powiecie. Z kolei wygłoszono dalsze dwa referaty, a mianowicie: Sprawy kredytowe omówił obszernie p. dr. Maurycy Goldberg, sprawy podatków, danin publicznych etc. p. M. Domiszewski. Warunki otrzymania pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego przedstawił dyr. Czernichowski. Po ożywionej dyskusji przyjęto jednomyślnie następujące rezolucje:

1) Zebrane dnia 10. czerwca 1924 w Kołomyi grono przemysłowców wyraża konieczność decentralizacji kredytu Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego, a to w celu dostarczenia niezwłocznych kredytów, koniecznych dla ochrony przemysłu wobec groźby ograniczenia, względnie całkowitego zastanowienia ruchu i zapobieżenia bezro-

bociu i niebezpieczeństwem zaburzeń społecznych.

a) Przez uposażenie kierowników oddziałów Banku Polskiego i innych instytucji bankowych w prawo samodzielnego i bezpośredniego niesienia pomocy kredytowej przemysłowi drogą udzielania i realizowania pożyczek kilkumiesięcznych na zastęgujące na zastanie weksle firm przemysłowych, b) Uposażenie tych oddziałów w potrzeby na te cele fundusze dyspozycyjne, c) Udzielanie kredytu w drodze bezpośredniego eskontu weksli na cele wytwórczo-przemysłowe, d) Udzielanie kredytu bezpośredniego na podkład towarów.

2) Zebranie uchwała zwrócić się do przedstawiciela rządu z prośbą, by ze względu na niebezpieczeństwo zastanowienia ruchu w licznych przedsiębiorstwach przemysłowych i mogącego stać powstanie bezrobocia i zaburzeń społecznych, poparł u miarodajnych wyższych władz politycznych postulaty, by rząd przyszedł z wydatną pomocą przemysłowi w kredycie, ulgach podatkowych i wstrzymaniu egzekucji danin publicznych względnie rozłożeniu danin na dogodnie raty.

Z ziemi tarnopolskiej.

(I) Sprawy gminne. Na posiedzeniu Rady przytoczonej miasta zeszłego tygodnia uchwalono pokryć połowę kosztów budowy pawilonu zakaźnego przy tuł. szpitalu powszechnym w kwocie kosztorysowej 73.000 zł. O kredyt odnośny postara się Wydział samorządowy. Uchwalono ponieść koszt odbudowania ufundowanego przez gminę witrażu w kościele parafialnym, zniszczonego w czasie wojny, co pociągnie za sobą wydatek 1400 zł. Na placu nauczycieli szkoły im. Jerzy, odcinającej w znacznej mierze wydatki gminy związane z obowiązkiem powszechnego nauczania, uchwalono stałą subwencję w wysokości 200 zł. miesięcznie. Wybrano Wydział Kasy oszczędności m. Tarnopola na trzy lata w dotychczasowym składzie ze zmianą, w miejsce ustępujących 2 członków pp. Walentowskiego i Godlewskiego, którzy przeniesli się z Tarnopola, wybrano inspektora Leśniewskiego i Stanisława Olszańskiego.

Dni sprawności fizycznej dla młodzieży szkolnych i towarz. gimn. sport. i wojskow. wyw. 13., 14. i 15. bm. dały sposobność publiczności tarnopolskiej pokazu sił. 13. bm. były przedboje na placu sportow., 14. bm. strzelanie konkursowe, 15. bm. zawody w biegu, w rzutach dyskiem, w skokach i piłce nożnej. Zawody dały możność przekonania się o nad wyraz owocnej pracy pow. Rady wychowania fiz. i przysposobienia wojsk. w Tarnopolu wśród młodzieży, pozostającej pod przewodnictwem oficera instr. por. Sochy. W matchu między drużynami Sokół i (Stanisławów) i Kresy i (Tarnopol) odniosły ostatnie zwycięstwo z wynikiem 2:4. Na zakoń-

czenie obchodu odbyła się zabawa ogrodowa w paru miejskim, która na cele pow. Rady wychow. fiz. Obrony przeciwgazowej i zakupienie samolotu przez Tow. popierania żeglugi powietrznej przyniosła około 2 miliony inp.

Operetka krakowska „Nowości“ pod dyktando Tadeusza Piłarskiego wystawiła u nas 12. i 13. bm. dwie operetki, na które żadna rozrywka publiczność tarnopolska po brzegi wypełniła salę Sokoła. Należy uznać, że przedstawienia były starannie przygotowane, soliści na ogół stali na wysokości zadania, nawet chóry i zespoły baletowe dopisały. Ujemną stroną było nie należyte zestawienie orkiestry z sił miejscowych. Podnieść szczególnie należy, że gra całego zespołu miała żywe tempo i werwę. W obu operetkach w „Kati tancerce“ i „Madame Pompadour“ w roli dziewczyny pani Halszka Grimali-Zbierchowska. Z temperamentem sekundowała jej p. Marja Czernekówna, a p. Tadeusz Piłarski junior, zawsze ożywiony i pełen humoru wraz z Czernekówną podtrzymywali ożywiony nastrój wśród publiczności.

„Reduta“ warszawska pod dyktando Osterwy zjeżdża do Tarnopola na trzy występy dnia 25., 26. 27. bm.

Ostatni abiturjenci szkoły realnej w Tarnopolu (przekształconej już na gimnazjum) poddali się egzaminowi dojrzałości w dniach od 2. do 13. czerwca. Egzamin złożyli: K. Adlerówna (pryw.), Stanisław Aleksandrowicz, Kl. Barg, St. Biała, P. Bien, T. Bończyk, T. Bugiel, H. Cherasko, Z. Czerniawski, Z. Dimant (z odzn.), L. Feldman, D. Ginsberg (z odzn.), R. Hayder (z odzn.),

M. Hirschberg (z odzn.), Wl. Horodecki, K. Horodyski (pryw.), L. Margulies, Z. Mayer, I. Mehlberg (z odzn.), L. Mehler, M. Milgrom, T. Molikowski, R. Ochsówna (pryw.), J. Owsiak, M. Reichstein, St. Sadowski, St. Slobodzin, Z. Sluczanski (z odzn.), Fr. Sommerleek, Sch. Teitelbaum, R. Tyminski (z odzn.), St. Walentowski, Eugeniusz Zelenay (z odzn.); eksterniści: A. Bedzikowski, A. Białoskórski, St. Domaradzki, A. Kłosowski, E. Matyszkiewicz, St. Mrozek, A. K. Monkiewicz, F. Pałusz, B. Płoszczański, M. Pracki, S. Rujna, I. Schönhaut, Kl. Szymkiewicz (z odzn.), T. Wacyk, A. Wajnbergier, St. Warchoł (z odzn.). — Reprobowano trzech uczniów publicznych i dwóch eksternistów.

Utonięcie w czasie kąpiei. Dnia 14. bm. w czasie kąpiei w rzece Seret utonął Roman Wajnberger, urzędnik P. D. U. Wz., który zdaje się doznał ataku sercowym dostał się pod wodę. Po wydobyciu go z wody, wszelki ratunek okazał się spóźniony. Zmarły liczył 42 lat był stanu wolnego.

Z TEATRU.

TEATR WIELKI.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Judasz z Kariotu“, przedostatni występ Solskiego.

Poniedziałek 23 czerwca o g. 7.30 „Judasz z Kariotu“, ostatni wyst. Solskiego.

Wtorek 24 czerwca o godz. 7.30 „Salome“ z p. Platówna.

Sroda 25. czerwca o g. 7.30 „Carmen“ (gość. występ Łucezarskiej).

TEATR MAŁY.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda“.

Poniedziałek 23 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda“.

Wtorek 24 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda“.

Sroda 25 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda“.

TEATR NOWOŚCI.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Midi“.

Wtorek 24 czerwca o g. 7.30 „Dorina“.

Sroda 25. czerwca o g. 7.30 „Dorina“.

Czwartek 26 czerwca g. 7.30 „Dorina“.

Biuro Koncertowe M. Tuorka. Wtorek, 24. czerwca: Adam Didur, I. basista Metropolitan Opery w Nowym Jorku. 5223-3

B. B. Oryginalne piwo pilzneńskie już nadeszło do Lwowa. Podają je w pierwszorzędnych restauracjach i pokojach do śniadań. Jest ono o wiele tańsze niż w Krakowie. 5265

Giełda.

Giełda warszawska.

Warszawa. (PAT.) Notowania z dnia 21. b. m.: Gotówka: dolary amer. 5.18½, 5.21, 5.16, franki szw. 92.01, 92.47, 91.55. — Czeki: Beryt 24.22, 24.34, 24.10, Holandia 194.20, 195.17, 193.23, Londyn 22.51, 22.59, 22.37, Nowy Jork jak gotówka, Paryż, 28, 28.14, 27.56, Praga 15.30, 15.37, 15.23, Szwajcaria jak gotówka, Wiedeń 7.32½, 7.35, 7.28, Włochy 22.30, 22.41, 22.19, 8% pożyczka 7.10, 7.20, bonny złote 0.75, 0.77, miljonówka 0.53, 0.54, pożyczka dolara 2.60, 2.65.

Oplaty czynszowe na lipiec, sierpień i wrzesień.

Posiedzenie komisji wyłonionej z asesorów Urzędu rozjemczego do spraw najmu. — Podstawą wymiaru czynszu znowu pełne komorne przedwojenne bez po rącen z powodu braku wekzów z Warszawy. — System ryczałtów jako najstosowniejszy nadal zatrzymany. — Podwyższenie ryczałtu z powodu wydatnej podwyżki stawek czynszowych. — Nowe mnożniki czynszowe. — Oplaty komornego wyrażone w złotych.

Lwów, 21 czerwca.

W myśl powziętej w ubiegłym miesiącu uchwały, uprosił przewodniczący Urzędu rozjemczego do spraw najmu we Lwowie, radca S. o. p. Żegiestowski, członków komisji wyłonionej z asesorów tego Urzędu na posiedzenie, które odbyło się wczoraj wieczorem. Komisja, złożona z przedstawicieli zarówno właścicieli realności jak i lokatorów, zastanawiała się nad przeciętną wysokością poszczególnych wydatków, połączonych z administracją kamienic, które w myśl nowej ustawy o ochronie lokatorów ponosić mają najmobiocy.

Do wydatków tych należą w szczególności koszta dostarczenia światła do sieni, schodów i korytarzy, czyszczenia głównych przewodów kominowych, oraz kanałów odpływowych, wywozu śmiecia, tudzież pełne wynagrodzenie dozorców. To ostatnie uległo znacznemu podwyższeniu, gdyż na podstawie umowy zbiorowej zawartej w maju b. r. pomiędzy reprezentacją właścicieli realności z jednej a organizacją dozorców kamienicznych z drugiej strony, wynagrodzenie dozorców wynosić ma począwszy od czerwca b. r. w zasadzie 2 proc. ogólnego komornego przedwojennego.

Komisja stwierdziła, że dotychczas nie nadeszło wyjaśnienie z ministerstwa sprawiedliwości, do którego w maju br. odniósł się Urząd rozjemczy w sprawie ewentualnego potrącenia z komornego przedwojennego płaconych podówczas opłat gminnych, t. j. podatku za wodę i grosza czynszowego. Postanowiono więc także i na miesiąc lipiec przyjąć za podstawę do obliczenia czynszu pełne komorne, płacone faktycznie w czerwcu 1914 r. bez wszelkich potrąceń; po nadejściu wyjaśnienia z Warszawy będą lokatorowie mieli możność ewentualnego potrącenia sobie za dużo uiszczoną różnicę przy późniejszych opłatach czynszowych.

Opierając się na brzmieniu art. 7 ust. 1 c) nowej ustawy, która dopuszcza obustronną umowę co do ryczałtowania wydatków administracyjnych, oraz na dotychczasowym doświadczeniu uznali członkowie komisji zgodnie, że ryczałtowanie takie leży w interesie zarówno najmodawców, jak i najmobioców, i że zalecać je należy obu stronom.

Z uwagi na wydatną podwyżkę wynagrodzenia dozorców ryczałt na wydatki administracyjne podwyższono do 4.68 zł. od każdych 100 koron komornego przedwojennego dla wszelkiego rodzaju lokalności.

Na podstawie tego ryczałtu oraz w uwzględnieniu podwyższyć się mających wedle ustawy w trzecim kwartale b. r. procentowych stawek czynszowych o dalsze 4 procent, ustalono nowe mnożniki czynszowe na miesiąc lipiec, które — o ile nie zajdzie podwyżka miesięcznych opłat — stosowane będą także i w miesiącach sierpniu i wrześniu b. r..

Nowe mnożniki dla obliczenia czynszu w złotych wynoszą:

- Grupa A): Mieszkania jednoizbowe i pokój z kuchnią mnożnik 0.1864
- Grupa B): Mieszkania 2 do 3 pokoi, mnożnik 0.2389
- Lokale handl., przedsiębiorstwa wykupujące świadectwa przemysłowe IV kategorii, pracownie rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przem. VIII kategorii, mnożnik 0.2628
- Grupa C): Mieszkania z 4 do 6 pokoi, mnożnik 0.2914
- Lokale spółdzielni robotnicz., oraz związków zawod. robot., pracownie rzemieślnicze VII kateg. mnożnik 0.3153
- Grupa D): Mieszkania od 7 pokoi wzwyż, mnożnik 0.3439
- Skłopy oraz pomieszczenia handlowe i przemysłowe o przedwojennym komornym rocznym do 1.500 kor.

- pensjonaty (pokoje umebłowane), pracownie nie połączone z mieszkaniem, mnożnik 0.3678
 - Grupa E): Skłopy i inne pomieszczenia handl. o przedwoj. komornym rocznym pona 1.500 koron, mnożnik 0.4203
 - Grupa F): Budynki fabryczne i pomieszczenia tamże wraz z urządzeniem pędni, mnożnik 0.6824
- Odnosny mnożnik pomnożony przez czynsz płacony w czerwcu 1914 roku daje w iloczynie należny czynsz wraz z wszystkimi dodatkami za czerwiec w złotych.
- Przykłady: Za mieszkanie 2-pokojowe o przedwoj. miesięcz. czynszu 60 koron wypada 14.83 zł., za mieszkanie 5 pokojowe o czynszu 200 koron wypada 58.28 zł., za sklep o miesięcznym czynszu przedwojennym 200 koron należy płacić 84.06 zł.

„Bławatkowe” zapalenie ślepej кишки.

Wiedza, w czerwcu. (+) W pewnych okolicach Niemiec zaparowała w ostatnich czasach epidemia zapalenia ślepej кишки, która skłoniła lekarzy do zbadania przyczyn. Stwierdzono, iż zapalenie powoduje nasienie zwykłego bławatka (Centaurea cyanus), który wraz ze zbożem dostaje się do

chleba, a mając kształt cienki i spiczasty, wędrują po jeltach i dostają się do wyrostka robaczkowego, nie mogąc z powodu swego kształtu zadziernystego wydostać się z powrotem. Przy operacjach znajdowano te nasiona bardzo licznie.

OGŁOSZENIA.

Posady i prace

BUCHALTER, rutynowany akademik, poszukuje zajęcia. Zgłoszenia pod „Buchalter” Administracja. 5246-2

KORESPONDENTKA doskonale władająca językiem niem., francuskim i polskim poszukuje posady jako sekretarka lub korespondentka w większym przedsiębiorstwie lub banku. Zgłoszenia pod „Korespondentka” 5252

KLUCZNICA ze świadectwami pierwszorzędnymi domów poszukuje zajęcia. Zgłoszenia pod „Kluczniczka” Adm. 5251

Małżeństwa

SAMODZIELNY, poważny, sympatyczny kawaler lat 29, katolik, współwłaściciel technicznej fabryki we Lwowie, poszukuje tą drogą, z braku znajomości, poważną, penna, ewent. wdowę z dobrego domu w celu matrymonialnym. Wyznanie obojętne. Posag do samodzielnego nabycia fabryki, dla wspólnego dobra, wymagany. Łaskawe zgłoszenia nieanonimowe pod „Przemysłowiec” do Administracji. 5230-2

Mieszkania, lokale, sklepy

POKOJU umebłowanego z osobnym wejściem na kilka godzin dziennie poszukuje przyjezdny. Zgłoszenia do Administracji pod „Gentelman”. 5240

ODSTAPIE piękną parcelę w Zimnej Wodzie, za 4 pokoje, kuchnia, zdrowa dzielnica. Zgłoszenia Zatrważka. Kopernika 20. 5239

Nauka i wychowanie

WAKACJE NA WSI. Słuchacz wyższych lat filozofii, Polak z inteligentnego domu lubiący sport (najchętniej harcerz) znajdzie wygodne utrzymanie, ewentualnie z dopłatą przez lato we dworze za towarzystwo i opiekę dla piętnastoletniego ucznia. Dokładne zgłoszenia do Biura ogłoszeń Sokołowskiego, Lwów Jagiellońska 7 pod „Wakacje na wsi”. 5249-3

NAUCZYCIELKA z doskonałym językiem niem., franc., polskim, wyższą muzyką (fortepian) poszukuje posadę w znanym domu izrael. przez wakacje lub stale we Lwowie albo na prowincji. Zgłoszenia pod „Wzorowe postępy” do Adm. 5253

WAKACYJNY KURS KROJU i szycia. Pracownia Rozalii Bourdon, Lwów, Rutowskiego 8. 5222-8

WAKACYJNY kurs kroju i szycia rozpoczyna od 1. lipca do 15. sierpnia „Jolanda” Staszica 8 boczna Chorążczyzny. 5170-7

WPISY na: 1) 1-roczy kurs handlowy (oddział żeński i męski) dla młodzieży; 2) 6-miesięczny kurs handlowy dla dorosłych (ratny wzgl. wieczorny) przyjmują od 15 czerwca Kone. przez Ministerstwo W. i O. P. Kursy Handlowe Z. Olszewskiego, Lwów, Kurkowa 38. Podręczniki z biblioteki szkolnej. Godziny dla stron 10—12 i od 4—6-tcj. 5112-5

CERCHE FRANCAISE (de preference musicale) pour la compagne S'adresser Agence Sokolowski, Lwów rue Jagiellońska. „Conversation et leçons”. 5248-3

DZIEWCZYNKĘ do lat 10 z lepszemu domu wezmie w opiekę młogentna starsza osoba. Zapewnioma pomoc w nauce i towarzystwie. Zgłoszenia pod „Wychowanie” do Adm. „Gaz. Por.” 5189-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

DOBRA OKAZJA. Jest do sprzedania prawo wodne — mury z młyna wodnego i 2 morgi ogrodu. Blizsza wiadomość „Zarząd dóbr Magierów”. 5182-3

SEKRETARZYK antyczny prawdziwy, najstarszy Biedermeer, przepiękny okaz świeżo odnowiony okazynie do nabycia. Zgłoszenia Adm. „Gazety Porannej” Podwaie 3 od 10—11. 2737

Rozmaite

PASY brzuszne, rapturowe, maciczne, suspensory, przetrwały, pochłony chy gumowe na zylaki, opaski instrykcyjne, pesary rozmaite, hegary, gabki, strzykawki zapobiegawcze dla pań itd. tylko STANISLAW BARAN. Lwów, Akademicka 26. 5260-30

MIŚNIAK FRANCISZEK unieważnia zgubioną kartę zwołania. 5254

NEHERBECKI ANTONI unieważnia zgubioną książeczkę wojskową. 5254

PRACOWNIA FUTER Michała Malca wykonuje wszelkie roboty kuśnierskie, na żądanie przychodzi do domu. Plac Marjański 14, w podwórzu, Hotel Europejski. 5245

DOBRCZE WPROWADZONA fabryka artykułów technicznych we Lwowie przyjmie spółka z kapitałem na 50%, ewentualnie do nabycia w całości. Łaskawe zgłoszenia poważnych rekrutantów uprasza się o łaskawe podanie swych adresów pod „5.000 Gol.” Administracja. 522912

KAMIENIE MLYŃSKIE fabryki J. Trapp Pilno (Czechosłowacja) poleca ze składów Rolindustria S. A. Lwów, Fredry 9. 5012-8

Na wyjazd OBUWIE I SANDAŁY

Specjalność SANDAŁY KÓŁKOWANE poleca również **NA RATY** Chrześc. Hurtownia obuwia „HERA” Lwów, Rynek 34

Najlepsze wyr. by cukiernicze, jak: **CUKIERKI, CZEKOLADKI i CZEKOLADA** F-my **MACHLEJD & L.** w Warszawie.

Wizytowanie w smaku i obywatelstwo w spacer. Zaopatrujcie się na wakacje, na wycieczki, spacer i do teatrów tylko w krajowe wyroby F-my **MACHLEJD.** Zastępstwo i Skład hurtowny; „SPOLEM”, Związkowe Towarzystwo Handlowe we Lwowie, ul. 3. Maja 19. Tel. 548. 5187.

Pucha Rowery
Już nadeszły **JAROB ROSENMAN**
do firmy
Lwów, Akademicka 25, Telef. 1961.
5264

Dr. Stanisław Lewicki
w Rypnicy ordynuje jak zwykle
Dom „pod Trąbką”.
4558

KONKURS.

Zarząd Towarzystwa Szkoły średniej w Borszczowie ogłasza konkurs na posady nauczycieli języka polskiego, matematyki, fizyki, historii, geografii, śpiewu i rysunków w Polskim Gimnazjum Koedukacyjnym.

Oferty z dokładnym opisem studiów ewentualnie dotychczasowej praktyki nauczycielskiej należy nadsyłać do dnia 25 czerwca b. r. do Dyrektora Gimnazjum.

Warunki: Płace jak nauczycieli państw. podwyższone o 10% - wy dodatek miejscowy.

We wszystkich sprawach dotyczących zainstalowania się Zarząd przyrzeka jak na dalej idącą pomoc.

Za Zarząd:

Czarkowski-Golejowski m. p.
prezes.

Sochacki m. p.
sekretarz. 5055

DRZEWO OPAŁOWE

miękkie (jodla i świerk)
sprzedaje wagonowo w Delatynie
S. STRUM, Jaremcze.
5228

Dzientelmen

23-letni, z akademickim wykształceniem, konserwatorzysta, obecnie kierownik i współwłaściciel dużej fabryki, łagodnego charakteru, szlachetny, pochodzący ze znanej i zamożnej rodziny, nie posiadając znajomości towarzyskich w Polsce, pragnie na tej drodze zawrzeć znajomość w celach matrymonialnych z ładną panną z inteligentnej rodziny izraelskiej, której dążeniem jest stać się prawdziwą towarzyszką życia. Posag nie wymagany. W razie posiadania go powinien jednak odpowiadać stanowi majątkowemu strony drugiej (ca trzydzieści tysięcy dolarów). Pośrednictwo rodziny pożądane. Laskawe oferty nieanonimowe uprasza się nadsyłać do „Polanonce” - Gdańsk, Holzmarkt nr. 5 dla „Południowca”. Dyskrecja zapewniona i wymagana. 5203

Magistrat miasta Śniatyna.

L. 3641/24. 5257

Śniatyn, dnia 16 czerwca 1924.

KONKURS.

Przy Magistracie miasta Śniatyna jest do obsadzenia posada sekretarza.

Do posady tej przywiązane są pobory urzędnika państwowego wedle VIII. stopnia służbowego wraz z wszystkimi dodatkami, ewentualnie w lnem pomieszkaniem i dwa morgi pola deputatu.

Kandydat winien wykazać świadectwem ukończonyh studiów prawnych — ewentualnie świadectwem z egzaminu złożonego w b. Wydziale Krajowym. Do podania należy dołączyć świadectwo zdrowia — tudzież krótkie curriculum vitae.

Termin do wnoszenia podań do Prezydium Magistratu miasta Śniatyna wyznacza się do 15 go lipca 1924 r.

Burmistrz:
M. Niemczewski

Walne Zgromadzenie.

Członków Hurtowni i Sklepu Urzędników Zakładów Górniczych „SAMOPOMOC” Spół. zarej. z ogr. odpow. w Kałuszu, odbędzie się w dniu 29 czerwca 1924, o godzinie 3-ciej po południu w sali Spółdzielni z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków.
3. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
4. Zatwierdzenie bilansu za czas od 1. lipca 1922 do 31. grudnia 1923.
5. Rozdział zysku według § 50 statutu.
6. Zmiana statutu a mianowicie: §§ 6, 10, 26h, 34, 36, 50 i 55.
7. Wybór 5-ciu członków Rady Nadzorczej.
8. Wybór 3-ech członków Komisji rewizyjnej.
9. Wnioski Członków.

W razie braku przepisane statutem kompletu na godzinę 3-cią po południu, Walne Zgromadzenie odbędzie się o godzinie 4-tej z tym samym porządkiem dziennym bez względu na ilość obecnych członków § 44 statutu.

5272

Rada Nadzorcza.

Tel. 20-45

5263

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE ZMIĘKCZA I USUWA CHOLERINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO.

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU, ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ.
Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się zebra). Pobołowania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna, mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. — Objawy (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż po łopatki, wzdęcie brzucha, rozsadzanie zeber i parcie na kiszki stołcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — Bliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI, W. Rozawa, Nawy Świat Nr. 5.

4598

Nieźródnane w smaku i spożyciu są
CUKIERKI

CZEKOLADKI i CZEKOLADA

Fmy MACHLEJD S. A. w Warszawie.

Zaopatrujcie się na wakacje, na wycieczki, spaceru i do teatrów tylko w doborowe wyroby cukiernicze Fmy MACHLEJD.

Zastępstwo i skład hurtowny:
„SPOŁEM”, Związkowe, Tow. handlowe we Lwowie, ul. 3. Maja 19.
Tel 548. 5147

CZAPKI MĘSKIE DZIECIĘCE STUDENCKIE

każdego rodzaju i w najlepszych gatunkach
w specjalnych składnicach

RUDOLFA NEUWELTA

Fabryka: ul. Balonowa 3. 4986
pl. Marjański 8, Kazimierzowska 25, Gródzka 72, Krakowska 25.

INSERUCJE
W GAZETIE
„PORANNEJ”

BANK ZIEMIAN S. A. ODDZIAŁ WĘGLOWY

we Lwowie, ul. Kopernika l. 4. Telefon 156 i 832

dostarcza węgiel i koks

z pierwszorzędnych koncernów węglowych Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego tak wagonowo jakoteż detalicznie i z dostawą przed dom.

Szczególnie poleca węgiel Gieschego i Polskich Kopalń Skarbowych na Górnym Śląsku o rozległym zastosowaniu w przemyśle dla swej wydajności kalorycznej i cen konkurencyjnych, przy udzieleniu długoterminowego kredytu i najdogodniejszych warunkach spłaty. 5262

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpal-
towy milimetrowy w ogłoszeniach zwy-
kłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po
kronice 30 gr.; w tekście (kronika, re-
pert., dział ekonom. itd.) 35 gr. na pier-

wszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w
drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubry-
ce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonial-
ne korespondencje prywatne 10 gr., dla
poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała

strona w ogłoszeniach za tekstem 238
zł. pol., 1 cała strona w części teksto-
wej 400 zł. pol., cała strona pod nagłó-
wkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zamiel-
scowe o 30% drożej. — Ogłoszenia za-

graniczne o 50% drożej. Za ogłosze-
nia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenie
osobno stojące i bez numeru dolicza się
25%. Odpowiedzialności za termino-
wy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

© © Należytość pocztową
© © opłacono ryczałtem.

Prenumerata

miesięczna 4 zł. 25 gr. — Z dostawą na miejscu lub prze-
syłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr. — © ©